

Storumans kommun

Behovsbedömning Detaljplan för del av fastigheten Vallnäs 1:3 m.fl., "Solsidan" i Storuman

Detaljplan för del av fastigheten Vallnäs 1:3 m.fl., "Solsidan" i Storuman Samråd om miljöpåverkan

Lagen om Miljöbedömningar av planer och program

Enligt förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 1998:905), ska kommunen alltid göra en bedömning om en plans genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Denna bedömning kallas behovsbedömning och ska genomföras utifrån kriterier som finns i bilaga till MKB-förordningen.

Sammanfattningsvis handlar kriterierna om riskerna för människors hälsa eller miljön, det berörda områdets sårbarhet på grund av exempel överskridna miljökvalitetsnormer eller påverkan på kulturmiljön eller på skyddad natur.

Om behovsbedömningen ger ett resultat att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning enligt miljöbalkens 6 kap 11 § genomföras. Inom ramen för denna miljöbedömning upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där den betydande miljöpåverkan identifieras, beskrivs och bedöms. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har beslutat 2016-09-13, § 75, att uppdra till miljö- och

samhällsbyggnadsnämnden att påbörja arbetet med upprätta detaljplan för bostäder för del av fastigheten Vallnäs 1:3 & Vallnäs 1:8.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2016-10-19, § 128, att påbörja arbetet med att upprätta detaljplan för bostäder på del av fastigheten Vallnäs 1:3 och Vallnäs 1:8. Planen ska hanteras med utökad förfarande och beräknas antas februari/mars 2018.

Området ligger 2 km norr om Storumans centrum. Direkt område omfattar ca 12 hektar.

Postadress
923 81 Storuman
Ulrika Kjellsdotter
E-post: m bn@storuman.se

Gatuadress
Blå vägen 242

Telefon
0951-140 00
Direkt 0951-140 71

Telefax
0951-140 09

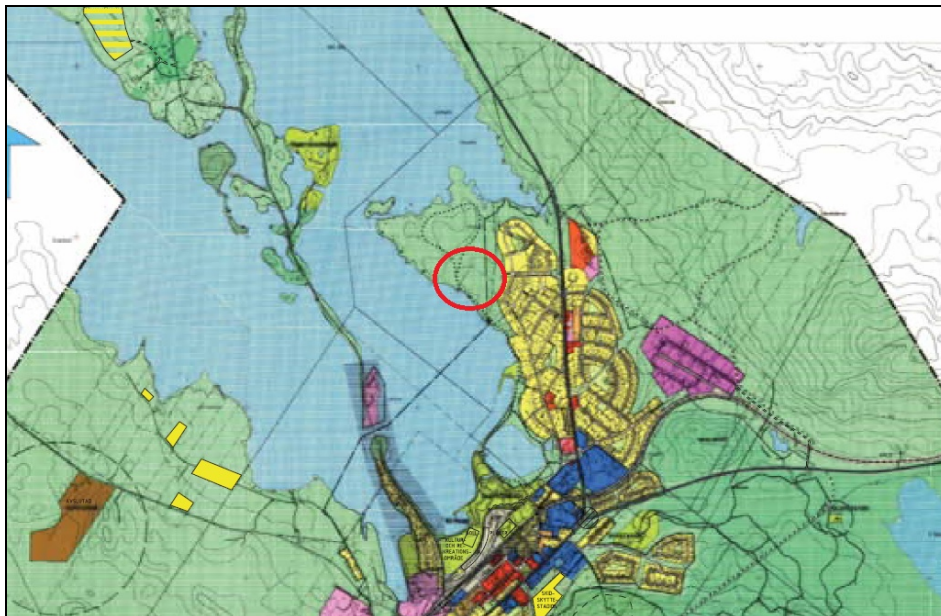
Planen syfte är att möjliggöra bostäder i attraktivt läge i Storuman.
Vallnäs 1:3 ägs av Storumans kommun och Vallnäs 1:8 ägs av privatpersoner.

Illustration framtagen av utredare på kommunstyrelsen.

En illustration på utformning av bebyggelsen i förhållande till stigar och fornlämningsområden redovisas i Bilaga 1.

Bestämmelser

Utdrag från gällande fördjupad översiktsplan för Storuman/Stensele 2011.

Förslaget strider mot gällande fördjupad översiktsplan då området är tilltänkt för naturmark - rekreation. Samtidigt så säger fördjupningen att komplettering av tätortens bostadsbestånd bedöms ske genom ”skapande av nya områden i attraktiva lägen”. Med anledning av att det strider mot gällande fördjupad översiktsplan så måste detaljplanen hanteras med utökat förfarande.

För området saknas detaljplan. Intelligande detaljplan är *Ändring och utvidgning av stadsplan för Saljesnäset m.m. inom Storumans tätort*, fastställd 1981-09-04 (kommunens beteckning 10:40).

För området gäller bestämmelser enligt 7 kap 13 § i miljöbalken (strandskydd).

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	<i>Relevant</i>	<i>Inte relevant</i>
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö	X	
Natur- och terrängförhållanden	X	
Rennäring	X	
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd	X	
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen	X	
Klimatpåverkan	X	
Måluppfyllelse		

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

Tillkommande bebyggelse ska anpassas till landskapsbilden.

Kulturmiljö

Inom det direkta området finns registrerade fornlämningar. För många av de registrerade fornlämningarna är det noterat i riksantikvarieämbetets fornsök att de ligger under högsta vattennivån. För att klargöra status och utbredning av fornlämningar inom det tilltänkta planområdet begär kommunen av Länsstyrelsen att en arkeologisk undersökning utförs.

Tillkommande bebyggelse i området måste förläggas så att de inte stör eller påverkar fornlämningarna som är skyddade enligt kulturminneslagen.

Utdrag från riksantikvarieämbetets fornsök.

Direkt berörda fornlämningar är RAÄ-nummer Stensele 151:1, 152:2, 153:1, 154:1, 155:1-2. Utanför tilltänkt planområde ligger RAÄ-nummer 72:1 och 150:1. Fyndplatserna kategoriseras som stenåldersboplatser.

Natur- och terrängförhållanden

Området är beväxt med blandskog, vanligt förekommande i trakten. I den södra delen förekommer mest gran och björk, tallar i den norra delen. En inventering av växt- och djurlivet bedöms inte behövas. En del blockförekomster finns området. Området har barmarksbesiktats och förslag till vägsträckning har stakats ut på plats för att få bästa anpassningen i terrängen. Marken bedöms stabil och lämplig att bebygga.

Bild tagen strax norr om fastighetsgräns mot Vallnäs 1:8 (tagit mot norr och där väg planeras).

Bild tagen i norra delen mot väst, väster om tilltänkt vändplats.

Rennäring

Området ligger inom Ubmeje tjeälldies vår-, och förvinter och vinterland vilket medför att åtgärder inte får vidtas som innebär avsevärd olägenhet för

rennäringen (Rennäringslägen 30 §). Ligger inom område för renens trivselland. Berörd sameby ska höras.

Rekreation och friluftsliv

Ett par stigar går genom området som används av orsbor för rekreation. I kommande planförslag ska stigen efter strandkanten skyddas och planerad bebyggelse ska förläggas så att det inte upplevs som man promenerar på enskilda fastigheter. Avståndet från strandkant till fastigheternas tomtgräns får inte understiga 30 meter. Luckor mellan tomterna ska finnas för lättare åtkomst till stranden.

Bilden visar strandstig och rastkoja som ligger i södra delen.

I en LONA-ansökan (lokala naturvårdssatsning) om tätortsnära stigar ingår en liten del av stigen. Tanken är kommunen i fortsatt kontakt med länsstyrelsen ska se hur man kan göra udden vid Saljesnäset och den lilla holmen i norr mer tillgängligt för det tätortsnära friluftslivet, med skyltning tillsammans med länsstyrelsen för en så kallad natur- och kulturstig. Projektet kan drivas tillsammans med ett liknande projekt i Hemavan. Ett mål är att uppvisa områdena som attraktiva tätortsnära naturområden.

Strandskydd

Enligt 4 kap. 17 § plan- och bygglagen får kommunen, i en detaljplan upphäva strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken, om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Särskilt skäl bedöms finnas enligt 7 kap. 18 c § punkt 5. Området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Storumans kommun har liksom stora delar av omgivande inlandet extremt låga priser på permanentus. De låga priserna gör att bankerna värderar fastigheterna under byggnadskostnaderna och nekar lån till byggandet. Storumans samhälle har lediga tomter men det har inte varit efterfrågan på dem på ca 20 år då de inte varit att betrakta som attraktivt boende.

I det expansiva skeende som kommunen befinner sig i finns behov av att kunna erbjuda möjligheter till tomter med attraktivt strandnära läge. Detta område har inte tidigare i planeringen varit lokaliserat för permanentboende. Till stor del därför att marken mellan det område som nu föreslås och Storumans samhälle består av blockig och fuktig terräng. Men området inom strandskyddet består av mark lämplig för bebyggelse med trevliga stigar vid vattnet. Storumans som är kraftigt reglerad erbjuder också vintertid skoter- och skidåkning på de torrlagda stränderna. Området ligger med perfekt solläge i sydväst och bedöms uppfylla kraven som idag finns för ett attraktivt boende. När LIS-planen togs fram försökte vi hitta ett motsvarande område men misslyckades i närheten av Storumans samhälle.

Åtgärden förstärker förutsättningarna för den allemansrättsliga tillgången till strandområdet och förändrar inte väsentligen livsvillkoren för djur- och växtlivet på land och i vatten. För natur- och vattenområden upphävs inte strandskyddet. Fri passage längs stranden ska säkerställas. Inga tomter placeras närmare än 30 m från stranden.

Kommunikationer

Biltrafik

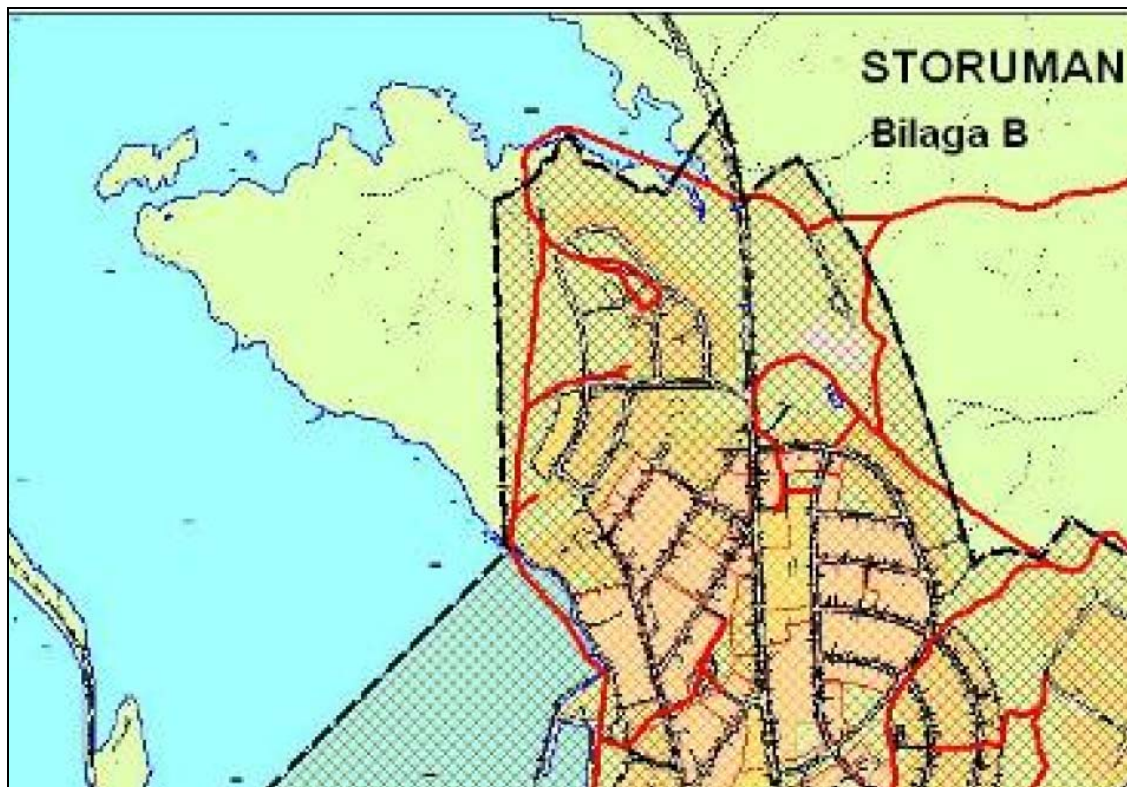
Området är tänkt att anslutas till Stamvägen. Det finns idag en enklare väg från Stamvägen till befintlig rastkoja. Storumans kommun (tekniska avdelning och räddningstjänsten) ska höras. Trafik- och parkeringslösning inom planområdet ska utredas i kommande planarbete.

Skotertrafik

Planområdet ligger strax utanför förbudsområde för snöskotertrafik togs i slutet av 1970-talet, justerat 2003, hade som syfte att få bort skoterkörning inom bl a skidspår, skidbackar och att minska bullret inom bostadsområden.

Området markerat med svart är förbudsområde. De röda linjerna är tillåtna skoterspår.

Under åren har det framförts klagomål och problem som hör ihop med förbudsområdet. Det hänger ihop med olovlig körning på grund av att snöskotern blivit en allt viktigare del av friluftslivet och nu betraktas som en självklar infrastruktur i all fysisk planering. Informationen till boende, gäster och besökare har också varit dålig.

Storumans kommun är en av de skotertätaste kommunerna i Sverige och skoteråkningen är stor i området och därför anser kommunen att det är viktigt att planera för skotertrafik. Ett bra spårsystem minskar konflikter med andra aktiviteter.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu).

Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (*SFS 2010:477*), olika parametrar i vattenförekomster (*SFS 2004:660*), olika parametrar i havsmiljön (*SFS 2010:1341*) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (*SFS 2001:554*) samt för omgivningsbuller (*SFS 2004:675*). Storumans kommun bedömer att aktuellt detaljplaneförslag inte påverkar någon MKN på ett betydande negativt sätt.

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

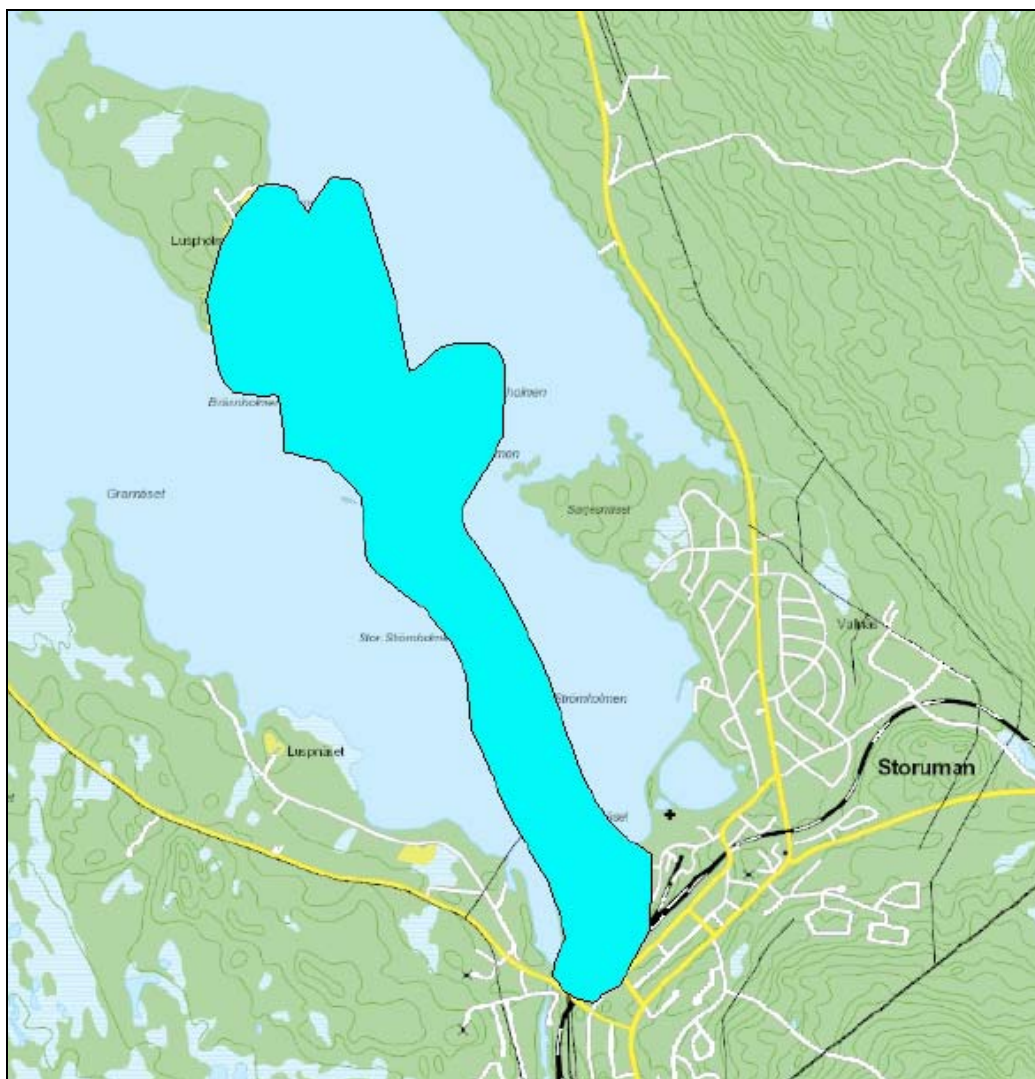
Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i december 2009 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus år 2015 om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2015 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende perioden 2015-2021). Beslut har ännu inte tagits.

Grundvattenförekomst Umeälvsåsen, Luspsjön (SE722361-156033)

Idag har den kemiska och kvantitativa statusen för berörd grundvattenförekomst (SE730570-146353) med huvudavrinningsområde Umeälven, klassificerats som goda och ingen risk finns att den kemiska statusen inte uppnår god kemisk och kvantitativa status år 2021 (www.viss.lansstyrelsen.se, 2016-12-22).

Grundvattenförekomst

Ytvattenförekomst (Storuman, SE722188-156091)

Idag har den ekologiska statusen för berörd ytvattenförekomst Storuman med huvudavrinningsområde Umeälven, klassificerats otillfredsställande och som god kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver* (www.viss.lansstyrelsen.se, 2016-12-22). Flödesförändringar har konstaterats vara orsak till att god ekologisk status inte uppnås. Ytterligare utredningar kommer därför att behövas för att avgöra vilka åtgärder som krävs för att skapa hydromorfologiska förutsättningar för att uppnå god ekologisk status senast 2021.

*Gränsvärdet för kvicksilver i stort sett alla ytvattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) i Sverige idag, så även sjön Storuman. Detta beror på att det under lång tid har skett utsläpp av kvicksilver, främst från internationella luftnedfall.

Ytvattenförekomst

Kommunens samlade bedömning kring MKN vattenförekomster:

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. Området ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållande på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av byggnader och vägar innebär oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen

Luftkvalitet - Det finns idag miljökvalitetsnormer (MKN) för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675). De senaste undersökningarna av

Luftkvalitet i Storuman/Stenseleområdet genomfördes 2004 och resultatet visade då att inga miljö kvalitetsnormer överskreds. Aktuellt detaljplaneförslag bedöms inte påverka MKN för utomhusluft, vattenförekomster, fisk- och musselvatten eller omgivningsbuller.

Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Omgivningsbuller – enligt plan- och bygglagen 4 kap. 33a § ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det inte anses behövligt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena. Initialt bedöms dock att trafikbelastningen inte blir så stor att en särskild bullerutredning krävs. För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen ska Boverkets och SKLs skrift "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" användas.

Vatten- och avlopp – området ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. En utredning från tekniska avdelningen krävs för att visa att befintligt ledningsnät och reningsverk klarar den ökade tillrinning som just detta planområde kommer att ge.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Dagvattnet – dagvattnet ska tydligt hanteras i planarbetet.

Vatten- och avlopp – området ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. En utredning från tekniska avdelningen krävs för att visa att befintligt ledningsnät och reningsverk klarar den ökade tillrinning som just detta planområde kommer att ge.

Markföroreningar – ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Översiktlig beräkning av vägtrafikbuller – detta ska redovisas i kommande

planbeskrivning enligt plan - och bygglagen 2 kap. 33a §. Initialt bedöms dock att trafikbelastningen inte blir så stor att en särskild bullerutredning krävs.

Klimatpåverkan

Översvämningsrisk.

Utifrån rapporten *Underlag för samordnad beredskapsplanering vid höga flöden och dammbrott i Umeälven, WSP 2015-04-20* framgår att den planerade bebyggelsen inte berörs av 100-årsflödet.

Vattenyta vid normalt flöde (blått) samt vattenytan vid 100 årsflöde (gult)

Vattenytan vid 100 årsflöde (gult)

Markförhållanden måste klarläggas i en översiktlig geoteknisk undersökning. Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen.

I kommande planbeskrivning ska det redovisas de planeringsförutsättningar och de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till förväntad klimatpåverkan. Vid behov kan särskilda planbestämmelser föras in på plankartan i syfte att möjliggöra skyddsåtgärder och förhindra olämplig markanvändning. Planen ska dock inte göras mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med planen.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö

7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Myllrande våtmarker
11. Levande skogar
12. Ett rikt odlingslandskap
13. Storslagen fjällmiljö
14. God bebyggd miljö

Ställningstagande

Kommunen bedömer, med anledning av ovanstående, att detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan och någon fullständig MKB till detaljplanen kommer inte att utarbetas.

Sammanfattning av vilka utredningar/undersökningar som krävs

- Geoteknisk undersökning.
- Arkeologisk undersökning.
- VA-utredning.
- Dagvattenutredning.

Medverkande tjänstemän

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare,
Sonja Eliasson, miljö- och samhällsbyggnadschef/stadsarkitekt
Ulrik Norgren planerare/byggnadsinspektör och
Roger Jonsson, miljöinspektör.

Ulrika Kjellsdotter
Planhandläggare

PLANKARTA

PLANBESTÄMMELSER

FÖLJANDE GÄLLER INOM OMRÅDEN MED NEDANSTÄENDE BETECKNINGAR. DÄR BETECKNING SAKNAS GÄLLER BESTÄMMELESEN INOM HELA PLANOMRÅDET. ENDAST ANGIVEN ANVÄNDNING OCH UTFORMNING ÄR TILLÅTEN.

GRÄNSBETECKNINGAR

	PLANOMRÅDESGRÄNS
	ANVÄNDNINGSGRÄNS
	EGENSKAPSGRÄNS

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN
Allmänna platser

	Naturområde (PBL 4 kap 5 § punkt 2)
	Gata (PBL 4 kap 5 § punkt 2)
	Fornlämning (PBL 4 kap 8 § punkt 1)

Kvartersmark

	Bostäder (PBL 4 kap 5 § punkt 3)
	Tekniska anläggningar (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

Vattenområden

	Vattenområde (PBL 4 kap 5 § punkt 3)
--	--------------------------------------

BEGRÄNSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

	Marken får inte förses med byggnad (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
--	--

UTNYTTJANDEGRAD/FASTIGHETSINDELNING

- Minsta fastighetsstorlek är 1200 kvadratmeter (PBL 4 kap 16 § punkt 1 eller 18 § punkt 1)
- Största byggnadsarea per fastighet är 250 kvadratmeter inklusive komplementbyggnad (PBL 4 kap 11 § punkt 1)

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

- Byggnader skall placeras minst 4,0 meter från fastighetsgräns (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- Högsta byggnadshöjd är 4,5 meter för huvudbyggnad och 2,8 meter för komplementbyggnad (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Största tillåtna taklutning är 38 grader (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)

Byggnadsteknik

- Byggnader skall uppföras i radonsäkert utförande (PBL 4 kap 16 § punkt 1)

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

- Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft (PBL 4 kap 21 §)
- Kommunen är huvudman för allmän plats (PBL 4 kap 7 §)

STANDARDFÖRFARANDE

Samråd

DETALJPLAN FÖR

del av fastigheterna VALLNÄS 1:3, 1:8 och 1:13
i STORUMANS KOMMUN, VÄSTERBOTTENS LÄN

STORUMAN 2016-12-02

Sonja Eliasson
STADSARKITEKTUlrik Norgren
PLANERARE

ANTAGEN AV MILJÖ_ OCH SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN LAGA KRAFT